

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

SCOVENECE

Bollettino No 966

Aspri combattimenti sul fronte sirtico

35 carri armati nemici distrutti in Tunisia l'avversario costretto a ripiegare - 18 velivoli nemici distrutti - Un cacciatorpediniere nemico colpito

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Alle azioni aeree degli scorsi giorni sono seguiti, sul fronte sirtico, aspri combattimenti terrestri, nel corso dei quali le unità britanniche attaccanti venivano contenute e respinte in dura prolungata lotta; 35 carri armati nemici risultano distrutti.

In Tunisia elementi avversari, appoggiati da mezzi blindati, erano costretti a ripiegare a seguito di vivaci scontri.

In entrambi i settori della battaglia le aviazioni italiana e germanica sono intervenute con successo bombardando centri delle retrovie e basi portuali, mitragliando colonne in marcia e in sosta, intercettando con successo le formazioni dell'opposta aeronautica.

Tre apparecchi sono stati abbattuti da cacciatori italiani, tredici da quelli tedeschi, molti altri incendiati o danneggiati al suolo.

Incuriosi su Tripoli non hanno provocato danno di rilievo; sono segnalati tre morti e cinque feriti tra la popolazione libica; due bombardieri precipitarono sotto il tiro delle artiglierie della difesa.

Alcune bombe venivano pure sganciate sull'isola di Lampedusa e su Gela, le cui batterie contraeree centravano e distruggevano ciascuna un velivolo.

Due nostri aerei non hanno fatto ritorno dalle operazioni della giornata.

Nella notte sul 16 la torpediniera »Perseo« al comando del tenente di vascello Saverio Marotta, mentre navigava in servizio di protezione del traffico, è stata attaccata da tre grossi cacciatorpediniere nemici. Gli ha audacemente affrontati silurando uno e, sebbene colpita e con l'incendio a bordo, è riuscita a rientrare alla base.

Uspeh fašistične Befane

Rim, 16. jan. AS. Značilna fašistična manifestacija, fašistična Befana za l. XXI., se je vršila v vsakem italijanskem mestu ob velikem navdušenju otrok, ki so čutili utripati okoli sebe najpristnejše ter plemenito čustvo celega naroda. Organizirana od Dopolavora po navodilih tajnika stranke, je plemenita in tako človečanska pobuda v polni meri dosegla zaželjene uspehe v popolnem soglasju v visoko voljo Ducejevo. Skupno je Dopolavoro na dan Befane naredil veselje nad 400.000 otrokom ter razdelil prav toliko daril v vrednosti 18 milijonov lir. Nastala je plemenita tekma med raznimi organizacijami Dopolavora za večji uspeh pri tej simpatični manifestaciji. Poslane številke od nekaterih najvaž-

nejših organizacij Dopolavora potrjujejo, da je fašistična Befana v tretjem vojnem letu zelo razširila svoje dobrodelno delovanje. Na prvem mestu so bila mesta, prizadeta od barbarških sovražnih napadov. Dopolavoro v Genovi je razdelilo darove 22.470 otrokom v vrednosti 866.000 lir. Dopolavoro v Milanu je obdaril 23.400 otrok v vrednosti 1.351.000 lir. Dopolavoro v Neaplju je osrečilo 38.000 otrok v vrednosti 260.000 lir. Dopolavoro v Palermu je razdelilo darove 3569 otrokom v vrednosti 196.980 lir. Dopolavoro v Turinu je obdaril 14.120 otrok v vrednosti 529 tisoč 255 lir; v Savonji 6236 otrok v vrednosti 352.683 lir; v Rimu 27.585 otrok v vrednosti 2 milijona 546.920 lir.

Anglosasi so brez moči proti podmornicam

Zeneva, 16. januarja. AS. V začetku leta 1943 — piše londonski dopisnik lista »La Suisse«, je postalo očitno, da morajo zavezniki napeti vse

Bombe na civilno prebivalstvo

Tokio, 16. jan. AS: Nad 1000 mož, žena in otrok je bilo ubitih in ranjenih pri angleškem napadu na civilne črte v Rangoonu. Neka mošja, polna vernikov, je bila razdejana z neposrednim zadetkom. Sovražni letalci so tudi obstreljevali civilno prebivalstvo. Napad na civilno prebivalstvo je bil hoten, saj imajo Angličani točne načrte tega mesta.

Visok sneg v Zagrebu

Zagreb, 16. jan. AS: V Zagrebu je že dva dni neprestano snežilo in sneg je skoraj popolnoma ustavil mestni promet. Tramvaji, avtobusi in zasebna vozila počivajo. Snega je nad pol metra. Tudi promet pešcev je zelo oviran. Poveljstvo ustaške mladine je zapovedalo dijaštvu srednjih šol, naj pomaga delavcem pri pospravljanju snega.

Turški parlament se je razšel

Ankara, 16. januarja. AS. Tukajšnji listi na splošno odobravajo odločitve turške narodne skupščine, ki je sklenila raziti se. Razpisane so nove volitve. Listi poudarjajo da je narodna skupščina ostala zvesta svoji tradiciji in se je razšla pred potekom zakonitega roka. Ta rok bi potekel šele prihodnje jesen. List »Vakıf« napoveduje, da bo nova narodna skupščina lahko začela z delom že prve tedne meseca marca.

Ameriška letala morala pristati na Portugalskem

Bern, 16. januarja. AS. Reuter je objavil naslednje poročilo, datirano iz New Yorka: Kakor poročajo iz Lizbone, je 11 ameriških letal pristalo na portugalskem ozemlju, dočim se je opazilo, da se je kakih 15 drugih ameriških letal usmerilo proti severu. Švicarska telegrafska agencija pa je dobila še naslednje poročilo: Ugotovilo se je, da je v petek popoldne pristalo 10 ameriških letal na letališču Sakarem pri Lieboni. Neko drugo letalo je pristalo pri Cintri. Kakih 15 ameriških letal je v petek letelo nad Alzobarto v smeri proti jugu. »United Press« je izvedel iz Londona, da so ta letala leteča trdnjave. Ta poročila so bila tudi potrjena v novici, ki jo je dobil DNB iz Laninee.

svoje sile v »Bitki za Atlantik« preden bodo lahko izvedli svoj načrt proti osi v Afriki in Evropi. V Londonu sprejemajo z nezadovoljstvom poročila radijskih napovedovalcev v Ameriki, ki imajo težnjo, še bolj zapletiti položaj z neprijetnostmi, ki jih itak že povzroča težava s preskrbo angleških čet v Severni Afriki. Po štiridesetih mesecih vojne se zavezniki niso mogli izogniti primernega sredstva za boj proti osnim podmornicam London in Washington morata nujno izboljšati zveze med Ameriko, Afriko in Evropo. Način pomorskih spremljav proti podmornicam ne zadošča in tudi uvedba pomorskih ladijskih ter letalskih patrolj ni mogla rešiti tega vprašanja. Prav tako niso mogli nič doseči bombni napadi na osne tovarne za izdelovanje podmornic ter na podmorniška oporišča in priistanišča. Nič večjega uspeha ni prinesla povečana gradnja zavezniškega trgovskega brodogoja, kajti po kratkem času se je dejansko vedno pokazalo, da so ta sredstva in načini zelo dragi, ne morejo pa uspeti pri oviranju osnih sil, katere zgrade še več podmornic, kakor pa jih utegnejo sovražniki potopiti. Zaradi takšnega sedanjega stanja je moralo angleško poveljstvo priznati, da si zavezniki ne morejo privoščiti udobja, da bi začeli zapravljati na veliko človeška življenja, vojno gradivo in surovine. London in Washington delata etalno nove načrte, ki pa doslej niso rodili nikakega zadovoljivega uspeha.

Berlin 16. jan. AS. V zvezi z ameriško »Belo knjigo« ki skuša ugotoviti odgovornost za vojno, objavlja tukajšnji tisk izjave, ki jih je pred nedavnim podal v Parizu bivši francoski poslanec Philippe Herriot o temnem ozadju Rooseveltove politike v Evropi, zlasti na francoskem in Poljskem. Herriot opisuje dramatičen prizor, ki se je odigral pred njim 3. septembra 1939 zjutraj na poljskem poslanstvu v Parizu v delovni sobi poslanika Lukasciewicza.

Poljski poslanik je v jeznem tonu vprašal svojega gosta, zakaj Francija čaka z vojno napovedjo Nemčiji od trenutka, ko se je Poljska že borila. Herriot pa je odgovoril, da ako bo Poljska po ponovnih izjavah svojih vojaških voditeljev in politikov vztrajala 6 mesecev pod nemškim pritiskom, potem se po njegovem mnenju

Ostri boji na sirtskem bojišču

35 sovražnih tankov uničenih — V Tunisu se je moral sovražnik umakniti — Sestreljenih je bilo 18 letal
Sovražna torpedovka zadeta

Vojno poročilo št. 966

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Letalskim nastopom prejšnjih dni so sledili na sirtskem bojišču ostri kopenski boji, v katerih so bile angleške napadajoče enote v trdi dolgi borbi zadržane in odbite. Uničenih je bilo 35 sovražnih tankov.

V Tunisu so se morali nasprotni oddelki, podprti z oklepnimi sredstvi, po živahnih spopadih umakniti.

Na obeh bojiščih je uspešno posredovalo italijansko ter nemško letalstvo, ki je bombardiralo središča v zaledju ter pristaniška oporišča, obstreljevalo kolone na pohodu in na po-

žitku ter z uspehom prestregalo skupine nasprotnega letalstva. Italijanski lovci so sestrelili tri stroje, nemški pa 13 strojev; mnogo drugih je bilo zažganih ali poškodovanih na tleh.

Napadi na Tripoli niso povzročili pomembne škode; med libijskim prebivalstvom so trije mrtvi in pet ranjenih. Dva bombnika sta treščila na tla, zadeta od protiletalskega topništva.

Nekaj bomb je bilo spušenih tudi na otok Lampedusa in na Gelo, kjer je protiletalsko topništvo na obeh straneh uničilo po eno letalo.

Dvoje naših letal se ni vrnilo iz dnevnih poletov.

V noči na 16. januar je bila torpedovka

»Perseo« pod poveljstvom poročnika bojne ladje Saverija Marotte, ki je služila zaščiti pomorskega prometa, napadena od treh velikih rušilcev. Drzno se jim je zopetavila, enega torpedirala in se je, čeprav je bila zadeta, s požarom na krovu srečno vrnila v oporišče.

General Sailer imenovan za ministra

Rim, 16. jan. AS: S kraljevim ukazom je bil armadni general v rezervi Emilio Sailer, kraljevi senator, imenovan za ministra.

Japonski letalski uspehi

Tokio, 16. jan. AS: Glavni cesarski stan objavlja, da je japonsko letalstvo od 5. do 11. januarja doseglo naslednje uspehe na Salomonskih otokih in na Novi Gvineji: nad Salomonskimi otoki je bilo zbitih ali uničenih 21 sovražnih letal, Japonci pa so zgubili tri stroje, ki se niso vrnilo, so bili uničeni ali pa so se vrgli na sovražne cilje. Tudi na Novi Gvineji je japonsko letalstvo sestrelilo in uničilo mnogo nasprotnih letal. Japonci so zgubili 6 letal, od katerih se je del prostovoljno vrgel na sovražne cilje.

vorne mornarice v Sredozemskem morju potopile britanski minolovce »Horazio«.

Po dnevnih prodorih manjšega števila britanskih letal proti severni nemški obali so posamična britanska letala izvedla ponoči motilne napade na zapadno Nemčijo. Povzročena je bila neznatna škoda. Pri nočnih napadih proti zapadni francoski obali so bila sestreljena tri sovražna letala, podnevi za dve sovražni letali.

Po dnevnih napadih hitrih bojnih letal proti ciljem ob južni angleški obali so nemška bojna letala ponoči napadla vojaško važne naprave v več mestih vzhodne Anglije.

Berlin, 16. januarja. AS. Močne sovjetske letalske skupine so napadle nemške obrambne postojanke na srednjem odseku vzhodnega bojišča ter na področju Ilmenskega jezera. Uspeha niso dosegle. Nemški lovci so pravočasno ter učinkovito prestregli sovražna letalske roje. Med letalskimi bitkami na teh dveh odsekih je bilo zbitih 47 sovjetskih letal. Tako so nemška lovka letala sama v zadnjih štirih dneh sestrelila na odsekih pri Ilmenskem jezeru ter pri Velikih Lukih 155 letal. Nemški vojaški krogi iz Berlina poudarjajo, da pri tem ni šlo v izgubo niti eno nemško letalo.

Sovjetski Rusiji preti lakota

Stockholm, 16. jan. AS. Dopisnik lista »Daily Mail« je poslal zanimivo poročilo o današnjem življenju v Sovjetski Rusiji, ki jasno priča, v kako neznosnih in nečloveških razmerah rusko prebivalstvo živi.

»Sovjetski državljani — če ni državni uslužbenec — je ves zamrežen s samimi omejitvami, odredbami in prepovedmi: ne more potovati, ne more najti sobe v gostišču, ne more jesti v gostilni, ker so domala vse zaprte. Kar jih je ostalo, so samo razkošni obrati, ki izključujejo malega meščana, a ne samo iz razrednih razlogov, marveč posebno zaradi neverjetne dražine. V veliki gostilni »Araviz« v Moskvi velja navadno kosilo 300—400 lir. Trgovine po ruskih mestih — dodaja

člankar — so zdaj prazne. Vse je že davno izginilo z ruskega tržišča: od pohištva do pisalnih strojev in prav do najbolj drobni potrebščini vsakdanjega življenja. Pomanjkanje oblačil bode v oči: niti 10 od 1000 prebivalcev ni imelo možnosti, da bi si kupilo lani kakršno koli oblačilo. Več ko 95 odstotkov vseh vrst živil je strogo omejenih, ostalih 5 odstotkov pa prodajajo na javnih tržiščih, to da čisto po cenah črne borze. Na moskovskem trgu na primer prodajajo med po 2000 lir za kilogram, jajca po 50 lir, škodla mleka pa velja 100 lir. Vsako trgovsko izmenjavo kaznujejo s smrtjo, vendar pa cvetijo vse oblike veriženja, ki se nujno prikažejo v vojnem času v deželi, kjer trka na vrata lakota.

Nespremenjen položaj na vzhodu

Berlin, 16. jan. AS. Obširni sovjetski napadi, ki so se začeli zadnje sredo na še nekaterih novih odsekih vzhodnega bojišča, niso doslej nikjer spremenili splošnega položaja. Eno ognjišče sovražnega napada, in sicer v zahodnem Kavkazu, je že začelo ugašati. Ni izključeno, da bo zopet zagorelo, toda dejstvo je, da sovjetski napadi hitro ugašajo. Ta pojav pripisujejo berlinski vojaški krogi dejstvu, da imajo Sovjeti pri svojih neprestanih napadih velikanske izgube in da zato stalno tipljejo, kje bi lahko prodrli nemško črto. Na drugih dveh odsekih, t. j. južno od Voroneža ter Ladoškega jezera, se sovjetska ofenziva z uporabo velikih sredstev nadaljuje. Doslej je bila podobna vsem drugim sovjetskim ofenzivam. Kakor se zdi, je glavni sovjetski namen, zaposliti nemške sile na obrobni ločkah, nadaljevati pa napade na

središču. Pri Voronežu uporablja sovražnik velike količine tankov, topništva in letalstva. Nemški in madžarski oddelki so v junaški obrambi ujeli nad 2000 sovjetskih vojakov. Med njimi so bili številni mladolletniki, poleg njih pa 45 do 50 let stari moški. Ta pojav se pojavlja tudi na drugih odsekih.

Južno od Ladoškega jezera so Sovjete veljali njihovi napadi hekatombe novih žrtev, tankov in letal. Nekaj kilometrov okrog nemških postojank je sivomazana ledna pokrajina pokrita s trupli sovjetskih vojakov in po njej se pretakajo potoki krvi.

Na Kavkazu nemški oddelki uporabljajo nov protitankovski top »modela 43«, ki je bil izdelan pred kratkim v nemških tovarnah in je priprten na sani, kar omogoča veliko okretnost tega topa.

Na glavne modseke ruske zimske ofenzive, t. j. med Kavkazom in Donom, okoli Stalingrada ter v donskem kolenu se boj z isto zagrizenostjo nadaljuje. Zlasti hudi boji so okoli Stalingrada, ker je vreme zelo muhasto. Na tem odseku se položaj v zadnjih 8 dneh ni spremenil. Z drugimi besedami: nič se ni zgodilo v prid boljševikom. Sovražnik vztraja v napadih, ki pa ne rode uspehov. Od prvega dne ofenzive je padlo že neskončno število sovjetskih vojakov za uresničenje sanj o ponovnem zavzevanju Ukrajine. Nemške čete zaupajo v svoje sile in same vase. Konec te druge zime bodo Stalinove armade vse izžrpane šele v polni meri čutille strahotne posledice sedanjih ofenziv ter bodo doživele nove, morda že dokončne poraze.

Rušilec »Patridge« potopljen

Rim, 16. jan. AS. Angleško mornariško ministrstvo je objavilo sporočilo, da je bil od sovražnika potopljen angleški rušilec »Patridge«, ki je imel 1640 ton.

Roosevelt je odgovoren za vojno

ni treba razburjati, če Francija še ni odločena ter preizkuša vse razloge za ali proti taki odločitvi. »Šest mesecev«, je zavpil poljski poslanik, »mi naj vzdržimo šest mesecev? To verjeti je smešno. Največ lahko vzdržimo le nekaj tednov.« Tedaj pa je na njegovi diplomatski mizi zabrel telefon. Jazen glas je govoril na drugi strani žice, da je Francija doslej še vedno izpolnila svojo dolžnost do Poljske. Če pa se to ne bi zgodilo, je rekel oni drugi, ki se je pogovarjal z Lukasciewiczem, in vsi, ki so bili v sobi, so to mogli slišati ter razumeti, bi se Francija za vedno onečastila. Zdal bom takoj telefoniral Daladieru.« To je bil glas ameriškega poslanika v Parizu Williama Bullitta. Štiri ure pozneje je Daladierjeva Francija res izpolnila povelje Rooseveltovega predstavnika in na zahodnem bojišču so padli prvi streli.

Mali ljubljanski pridelovalec v letu 1942-1943

Ob prehodu v novo leto je navada, da v javnosti obravnavamo razne bilance in pregleda, koliko smo na tem ali onem polju napravili koristnega, koliko zamudili in koliko bo treba v novem letu še napraviti. Najvažnejše vprašanje, ki je bilo za nas življenjsko važno, je bilo nedvomno vprašanje kruha. Zlasti Ljubljančane, pa tudi prebivalce drugih večjih krajev v pokrajini, je skrbel za vsakdanji kruh dovedla do tega, da so se zopet obrnili k stari zaščitni in rešiteljski, to je k zemlji. Tako smo doživeli in se doživljamo pojav, kakor smo ga tudi med prvo svetovno vojno, namreč da je v našem mestu zrasla cela vrsta manjših gospodarstev. Uradniki, obrtniki, delavci, vsi so hoteli na mah postati mali kmetovalci, vrtnarji in rejci malih živali.

Statističen pregled o novih malih gospodarstvih v Ljubljani ni mogoč. Še najbolj točen pregled bi utegnil imeti Mestni gospodarski urad, ki je razdelil lani med nove male pridelovalce in tudi med stare kakih deset vagonov semenskega krompirja in dober vagon semenskega fižola. Toda ti podatki ne odgovarjajo pravi sliki ter je bilo zasajenega mnogo več krompirja in fižola: je pa tudi mnogo pridelovalcev, ki niso mogli saditi krompirja, temveč so bili veseli, če so imeli toliko zemlje, da so mogli v toplejših mesecih pridelati nekaj zelenjave in stročnega fižola — na saditev krompirja pa niso mogli misliti.

Lani smo prav za prav šele videli, koliko je bilo samo v mestu zemlje neizkoriščene. Ljubljančani smo lani res z vso vmeno sledili ključu: »Vsak kosček zemlje mora biti obdelan!«

Ni bila sicer vsa zemlja izrabljena, sem in tja je bilo še opaziti kako neobdelano parcelo; vendar je bilo v glavnem storjeno vse, kar smo mogli storiti.

Mnogo neizkoriščenih možnosti je ostalo še na Barju, kjer nas čaka še dosti dela. Zlasti je Barje pripravno za saditev sončnic, buč, koruze in vsakoravno povrtnine. Tudi pridelke živalske krme, ki je važen za mlekarstvo in rejce malih živali, bi se dal znatno dvigniti.

Mestna občina je dala lani lep vzgled malim pridelovalcem, ko je preorala glavne parke in dala mnogo svojih zemljišč v najem. Prav tako so razne ustanove in večji lastniki dali radi malim pridelovalcem na razpolago zemljo. Žal, pa se je pri zemlji že lani opazila neke vrste pretirana spekulacija, ki so jo zagrešili bolj pohlepnih lastniki zemlje. Zemljo so dajali namreč v najem po pretirano visoki najemni — saj so ponekod zahtevali celo po eno liro od kvadratnega metra. Ako tak mali pridelovalec računa dano najemnino, stroške za seme, gnoj, stroške za oranje in vse drugo, potem spozna, da mu zemlja ne vrže niti toliko, kolikor je dal sam vanjo, da lastnega dela niti ne računa. Pretirane najemnine jemljejo malim pridelovalcem veselje do zemlje. Zato bi se morali vsi lastniki ozreti po mestni občini, ki daje zemljo v najem po pravi razski ceni, revnim celo brezplačno. Marsikateri leha je bila lani prvič zasajena in zato pridelan ni bil bogveď kakšen. Zemlja mora biti namreč prežeta z bakterijami, kar pa moremo doseči le z večletnim gnojenjem s hlevskim gnojem in pridnim obdelovanjem. Kdor torej letos prvič obdela leho, mu svetujemo predvsem, da vsadi take rastline, ki imajo same pri koreninah bakterije in morejo s temi same pridobivati kisik iz zraka. Take rastline pa so le metuljnice, torej detelja, grah, fižol in bob. Kdor sadi na svežo leho krompir, naj ga sadi med nizki fižol; pridelok bo boljši. Ako pregledamo uspeh »vojnih vrtov« v lanskem letu, moremo reči, da je bil ta uspeh zadovoljiv. Pod »vojnimi vrtovi« mislimo namreč parke in druge javne prostore, ki doslej niso bili obdelani s koristnimi razlinami. V Zvezdi je bil pridelan krompirja prav zadovoljiv, dasi bi se fižol še bolj obnesel — ker je bila Zvezda pač prvič odlelana.

Povelje za klanje Slovencev

V pismu komandantu Matiji je generalni tajnik komunistične stranke Edo Kardelj zaukazal: »Ne oklevajte in ne popuščajte! Tiste, ki se bodo uporno borili, postreljajte. Duhovne vse postreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd., ter zlasti kmete in kmetijske sinove.«

Tak ukaz je dala komunistična stranka, katere predsednik je bil Lovro Kuhar.

Znameniti roman iz križarskih vojska

»ROŽA SVETA«

bogato ilustriran — je izšel.
Dobite ga po vseh knjigarnah in trafikah.

KULTURNI OBZORNIK

Nova slavistična dela prof. Damianija

Profesor Enrico Damiani, redni profesor za bolgarski jezik in književnost na univerzi v Rimu ter glavni ravnatelj knjižnice fasijev in stanov, se s svojimi deli iz vseh slovanskih književnosti uvršča med vodilne italijanske slaviste. Predvsem so pomembni njegovi priročniki za slavistične študije na italijanskih univerzah, ki se odlikujejo po bogatih bibliografskih domačih in tujih del. Velika razglednost po vseh slavističnih kulturah ter ogromna načitanost in pridnost v zbiranju bibliografskih podatkov, sta oznaka njegovega znanstvenega delovanja; poleg tega pa ga odlikuje še velika pesniška nadarjenost, da lahko posreduje italijanskemu občinstvu v vezani besedi največje stvaritve slovanskih pesnikov. Tako je mnogo prevajal Kochanovskega (Treny), Mickiewicza (Krimski soneti), Kasprowicza (Himne), Puškina (Bahtisarski vodomet), itd. itd., predvsem pa bolgarske pesnike (Vazov, Debeljanov), iz katerih pripravlja veliko antologijo.

Sedaj pa je izdelal velik kompedij: **slovnico bolgarskega jezika**, pod okriljem kr. univerzitetnega zavoda za vzhodna vprašanja in pod naslovom: **Corso di lingua bulgara**. Je to velik kompedij, v obsegu 420 strani ter je nastal iz njegovih dolgoletnih tečajev na univerzi v Rimu in v Napoliju. V uvodu sam pisatelj označuje značaj svoje knjige, ki hoče biti ne zgolj znanstveno filološka razprava, pa tudi ne navadna praktična slovnica brez globljih filoloških prijemov, temveč hoče združiti teoretično in praktično poznanje bolgarskega jezika. Zato pomeni njegova slovnica posrečeno sintezo znanstvenega dela s praktičnim ter bo tako lahko s pridom služila tako začetniku v bolgarskem jeziku, kakor tudi tistim, ki ga že obvladajo, pa ga hočejo podrobneje poznati po

Prav zadovoljiv je bil tudi pridelke v Tivoliju, pa najsi ga je obdelala mestna občina sama oziroma njena vrtnarija, ali mali ljudje sami, ki so vzeli zemljo v najem. V Tivoliju smo videli celo njivo ovs, da so se marsikateri spraševali, katera čudna rastlina je to.

Dve glavni skrbni so imeli mali pridelovalci že lani, pa ju bodo imeli tudi letos. Prva skrb je namreč, kako zemljo zoriti, ker marsikateri večje parcele res ni mogel prekopati z motiko. Svetovali bi malim pridelovalcem, naj se v ta namen združijo ter naroče orača za več parcel skupno; to bi bilo ceneje.

Glede gnoja pa je čimdalje bolj pereče vprašanje naprave osrednje ljubljanske kompostarne, kjer bi se zbirale smeti in drugi odpadki in bi se od tam delil malim pridelovalcem kompost. Sicer si pa mnogi že sedaj sami pripravljajo kompost iz raznih odpadkov, smeti, saj, pepela in apna.

Obrtništvo na Dolenjskem je močno razvito

S preureditvijo obrtniških organizacij je tudi vee delovanje bivših združenj dobilo drugo tiri in drug smisel. In kakor pri vseh drugih ustanovah, tako je tudi pri obrtnih organizacijah postalo v dobi enega leta mnogo drugače. Zelo velike izpremembe je doživelo tudi bivše novomeško skupno združenje obrtnikov. Stanovska združenja posameznih obrtniških skupin, v katerih je bil dolenjski obrtnik dolga leta organiziran, so bila že v letu 1941. deloma pripojena prej omenjenemu bivšemu skupnemu združenju obrtnikov v Novem mestu. V letu 1942. pa so se vse obrtniške organizacije popolnoma reorganizirale. Izvršena je bila centralizacija obrtništva. Sedež centrale je v Ljubljani z nazivom Združenje industrijev in obrtnikov, obrtniški odesk za ljubljansko pokrajino v Ljubljani. Ta ustanova je danes vrhovna organizacija obrtništva, od tu prihajajo vse določbe in navedbe za obrtnike. Na to organizacijo se naj obrtjaki obrtniki preko njenih poverjenikov ali pa naravnost. Ta obrtniška centrala se deli v dva dela, in sicer za industrije v industrijski, za obrtnike pa v obrtniški odesk. Oba odeska delujeta za svoje članstvo popolnoma ločeno, vendar pa po sorodnosti v gotovih stvarih skupno.

Po pokrajini je ta vrhovna organizacija ustanovila zlasti v večjih krajih in kjer so že prej delovala skupna obrtniška združenja svoja poverjenstva, ki po navodilih centrale poslujejo popolnoma samostojno. Tako poverjenstvo imamo tudi v Novem mestu, v Kostanjevici in Mokronogu. To je pač dovolj velik znak, kako močno je razvito obrtništvo na spodnjem Dolenjskem. Novomeško poverjenstvo je šlo v preteklem letu 544 mojstrov, ki so zaposlovali 203 pomočnike in 302 vajencev.

Med najmočnejše obrti moramo pač šteti mli-

zarinskega gnoja pa je v Ljubljani odločno premalo in to je velika pomanjkljivost ljubljanskega »kmetovanja«, ker umetni gnoj tudi ne more vega nadomestiti, pa je tudi predrag. V Ljubljani imamo tudi še kakih 200 pravih kmetov, ki pridelujejo tudi žito, toda še teh je malo, ki ga pridelajo za lastne potrebe dovolj.

Vobče moramo reči, da ti številni mali pridelovalci v Ljubljani — poznavalet cenijo, da je v našem mestu okoli 5000 družin, ki obdelujejo zasebne parcele ali njive, — lani znatno razbremenilo preskrbo Ljubljane z živili. Ne samo, da njim ni bilo treba v toliki meri kupovati zelenjave in celo krompirja ne, temveč je zato tudi uvoženih živil bilo več na razpolago za one, ki niso prav nič pridelali, in teh je večina. Tudi l. 1943. bo ostalo pri tem in se bo število malih pridelovalcev v mestu gotovo še povečalo, pa tudi površina obdelane zemlje, in upati je, da nam da tudi nove ugodno letino. Tako je Ljubljana lani in bo tudi letos izpolnjevala dolžnosti in odgovarjala zahtevam, ki jih stavi nanjo sedanjí čas.

narje in žagarje, katerih je skupno 136, pa imajo kljub temu najmanj pomožnega osebja, in sicer zaposlujejo samo 8 pomočnikov in 5 vajencev. Njim sledi kot najmočnejši čevljarji, 96 po številu. Zaposlujejo pa 58 pomočnikov in 55 vajencev. Krojači in šivilje štejejo skupno 101 mojstra oziroma mojstrico. Pomočnikov imajo zaposlenih 34, vajencev pa 98. Obrtnikov kovinarskih strok šteje poverjenstvo 88. Pomočnikov imajo zaposlenih 20 in 46 vajencev. V kovinarskih strokah so najštevilnejši kovači, ki štejejo 65 mojstrov. Tej obrtni panogi sledi zidarji, katerih je 61 in ki zaposlujejo 30 pomočnikov ter 52 vajencev. Nato sledi po vrsti: brivsko-frizerska stroka z 11 člani, 23 pomočniki in 12 vajenci, dalje kolarji s 17 člani, peki s 16 in sedlariji ter tapetniki z 131 člani ter nekatere druge obrtne stroke, ki so številčno mnogo nižje kakor prej omenjene. Vse te obrti zaposlujejo še ostalo pomožno osebje. Od poverjenstva so se izločili slaščičarji po številu 5, katere pa poverjenstvo še vedno vodi v evidenci. Ti imajo svoj sindikat v Ljubljani in težiijo tja. Prav tako tudi pogrebno podjetje, ki je vključeno v svoji stanovski organizaciji v Ljubljani. Novomeškemu poverjenstvu pa so bili lani priključeni mlinarji in žagarji, ki so do meseca avgusta 1942 obdržali še svoje stanovsko združenje. S tem je število obrtništva novomeškega poverjenstva zelo naraslo.

V preteklem letu je nanovo prejelo obrtna oblastila 22 mojstrov, in sicer 8 čevljarjev, 2 krojača, 1 šivilja, 2 brivca in frizerja, 1 slaščičar, 2 kovača, 2 mizarja, 1 pridelovalec peška, 1 kolar, 1 pekar in keramičar, 1 knjigovoz. Eno dovoljenje pa je bilo izdano za podružnično žagarskega obrta. Nadaljevanji obrti po vdovi sta bili prijavljeni 2. eno v krojaški, drugo v mlinarsko-žagarski stroki. Odjavljenih je bilo 7 obrti, od teh ena podružnica. Ena obrt je prenehala zaradi smrti lastnika, dve obrti pa sta bili odjavljeni le začasno. — V preteklem letu je bilo sklenjenih 122 učnih pogodb, in sicer: 17 v čevljarški, 18 v krojaški, 34 v šiviljski, 21 v kovinski, 14 v mizarški, 2 v mlinarski, 8 v brivsko-frizerski, 3 v kolarški, 3 v pečarski, 1 v soboslikarski in 13 v tapetniški stroki. — Razveljavljenih je bilo 26 učnih pogodb. In kakor je bilo največ vpisov v šiviljski stroki, tako je bilo pri tej stroki tudi največ izbrisov, namreč 10. — Pomočniški izpit je položilo 88 vajencev, in sicer: 10 iz čevljarške stroke, 17 iz krojaške, 13 iz šiviljske, 14 iz mizarške, 17 iz kovinarskih strok, 3 iz mlinarske, 2 iz kolarke, 1 iz tapetniške, 7 iz brivsko-frizerske, 1 iz soboslikarske, 2 iz pečarske in 1 iz sedlarske stroke. Brez izpita je ostalo 20 vajencev. Pomočnikov je bilo v preteklem letu na novo prijavljenih 207, odjavljenih pa 71. Največ odjav in prijav je bilo v čevljarški stroki. — Poverjenstvo je izdalo v preteklem letu 127 poslovnih knjižic, in sicer 54 pomočnikom in 73 vajencem.

Poverjenstvo je imelo na skrbi tudi razne dobave, ki so se večinoma vse vršile na nakaznice. Poverjenstvo samo je tudi izdalo nakaznice za predmete, ki jih je za svoje obrtnike dobilo brez nakaznic, zato pa je bila vsakemu obrtniku dotične stroke zagotovljena gotova količina blaga. Z razdeljevanjem nakaznic in z dobavami na splošno je imelo poverjenstvo obilo dela. V nešteto primerih je poverjenstvo posredovalo, obrtnikom izdajalo razna potrdila, izjave, jim pisalo prošnje za oblasti, jim oskrbovalo pravilne prepise važnih listin itd., saj ima lastno pisarno, ki je vsak dan odprta in je obrtnikom na razpolago tajnik.

V prostorih novomeškega poverjenstva so se tudi vršili meseca januarja mojstreski izpiti.

Iz tega je razvidno, da je postalo novomeško poverjenstvo samo zelo močno središče dolenjskega obrtništva in da to obrtništvo nikakor ne bi moglo več prebiti brez svoje strokovne organizacije. Pokazalo se je, da je ta organizacija nujno potrebna in je v današnjih časih in razmerah dobila še poseben poudarek.

L. C.

Ali se bo komunizem spremenil?

Nekateri dopovedujejo katoličanom, da se ni bati komunizma, češ komunizem se itak spreminja in se bo sčasoma ducela spremenil. Opustil bo ateizem in zločinske metode ter bo le še to, kar delovni sloji po pravici pričakujejo in od sloveske družbe tudi po pravici zahtevajo, nov pravičen gospodarski red, osnovan na natelih socialne pravičnosti. Tako je lanska velikonočna poslanica OF vabila duhovnike v skupnost s komunisti z razlogom, da je sedanja oblika komunizma nekaj časovnega, kar se bo izpremenilo, kakor se s časom in v času vse spreminja. Drugi kažejo tudi na to, da je nova ruska ustava res še svoje sovraštvo do vere omilila.

Vse to govorjenje je prazno, zavedna ali nezavedna prevara ljudi.

Kar se tiče zadnje ustave (2. 1. 1936), je pravni strokovnjak v vatikanskem listu »L'Osservatore Romano« (jeseni 1936) s podrobno analizo pokazal, da je vse tisto zboljšanje le videz. Sicer je pa slavni tajnik organizacije brezbožnikov Jaroslavski sam izpovedal, da je »nova Stalinova ustava najboljšje jamstvo za ateizem, kakor ga oznanja država in stranka«. Seveda se je komunizem izpremenil in se bo izpremenjal, namreč glede na taktiko po menjajočih se časovnih razmerah, a taktika ne izpreminja bistva in narave. Taktika sedaj bolj zakrije, sedaj bolj odkrije notranjo naravo komunizma, a komunizem ostane, kar je in kar je bil. Taktika ljudske fronte in ponujane roke ni prav nič izpremenila prvega namena komunistov, zanesti v ves svet socialno revolucijo in iztrebiti z zemlje božje ime. Ali vodi ta boj zoper Boga naravnost ali po ovinkih, to je taktika, ki poglavitnega namena nič ne izpremenja.

Seveda komunizem ni od večnosti in tak ne bo do večnosti, toda sedaj je in dokler bo, bo isti zločinski in brezbožni komunizem. Morda bo kakor sedaj, tako tudi pojej med komunisti kaj navčnih posebnosti, ki pravijo, da so kljub komunizmu dobri kristjani in ki o svetih časih naročajo celo maše. Če ni to hinavščina, ki hočejo z njo dobre ljudi varati, je pač dokaz, da ne vedo zares, kaj je komunizem, ampak da jih pravi komunisti vlečejo s seboj, ker jim vendarle vsaj hlapijejo.

Nekateri se učeno sklicujejo na dialektiko, češ po zakonih dialektike se mora tudi komunizem razvijati in izpreminjati. Po zakonih katere dialektike? Po zakonih dialektike, kakor je umevajo proletarci, ne! Po njih mnenju je komunistična uredba sloveske družbe končni cilj, na katerega je bil naravnost ves razvoj: prvotni komunizem — uredba zasebne lastnine s končnim kapitalizmom — končni in dokončni zaleteni komunizem višjega reda z zemeljskimi nebesi. Ali naj se mar še nebesa razvijajo v nasprotju, v pekel? Ali so se proletarci borili za pekel? Po drugem pojmovanju dialektike bi se pa razvoj res ne smel ustaviti, ampak bi se moral komunizem sčasoma prevreči zopet v neke vrste ne-komunizem.

Ker je pa po Marxu ves ideološki svet z religijo vred le odraz gospodarskih razmer, bi se šele tedaj po novih prevratih morda izrazila zopet kak religija. Kakšna? Kdo bi mogel povedati? V prvem primeru bi bil torej ateizem s komunizmom vred trajen. V drugem primeru bi se morda kdaj z ne-komunizmom zopet obnovila kak religija, a nihče ne ve, ali res, ne kdaj in kakšna. Ali naj za take razglede katoličani zapuste kršćanstvo in kršćansko kulturo in gredo med komuniste?

Ce pa dialektiko umemo po naši naravni pameti, ne pomeni nič drugega kakor to, da ni nemogoče, da bo komunizem proletarce močno razočaral in bo globoka nezadovoljnost povzročala vedno večji odpor in nazadnje nov prevrat, ki bo ves komunizem in vse komunistične uredbi prevrgel. Kaj bo potem, kajpa ni mogoče predvideti. Ker so narodi, kakor jih je Bog ustvaril, »ozdravljivi« — tako prevaja vulgata tisto mesto L. 14 v Knjigi Mirodosti: sanabiles fecit (Deus) nationes orbis terrarum — je upanje, da bodo spoznali, zakaj je prišlo nanje vse gorje. Zavzeli se bodo za pameten gospodarski red in morda tudi vrnil k svojemu Bogu in Kristusu Odrašeniku. Gotovo kajpada to ni, saj ni nemogoče, da obitve v temah brezboštva in nenravnosti. A zopet vprašamo: Ali naj zaradi te temne in negotove bodočnosti katoličani zapuste kršćanstvo in kršćansko kulturo in gredo s komunisti? Ali more pamet kaj takega svetovati?

Nekateri mislijo ne samo, da nas ti ljudje ne vabijo v komunizem po nasvetih pameti, ampak da nas vabijo iz same strahopetnosti. Boje se komunistov, pa bi se radi skrili med njimi, po reku: z volkovi tuliti!, nas pa navidez vabijo s seboj, da bi se mislilo, da delajo to le iz globokega spoznanja. Če je tako, moramo le reči: res je komunizem brezbožeren nasprotnik in res še ne vemo, kaj bo prinesla bodočnost, toda strahopetneži katoličani ne smejo biti. V božjih rokah smo in pripravljeni moramo biti, dati za kršćanstvo tudi življenje. Šram bi nas moralo biti bratov in sestra, ki so šli pred nami, če bi se mi bojazljivo hlinili komunistom, da smo z njim, ko nismo in biti ne moremo. d.

zgodno duha in misel originala ter tako približati — v kolikor je mogoče pri tako gigantični eks-presiji te vrste — slovenskega bralca genija italijanskega pesnika. V zaključku se ozre tudi na uvod v te tri speve, iz katerega je posnel podatke o slovanskih prevajalcech Božanske komedije.

V isti številki je prof. Damiani ocenil tudi knjigo prof. Umberta Urbanija: **Piccolo mondo sloveno — Mali slovenski svet**. Tudi tu predstavi prof. Urbanija kot pisca mnogih del iz slovenske književnosti, na kar preide k pomenu te knjige, ter njene dvojzvečnosti, ki »je praktična ter koristna« za obe strani: za Italijane in Slovence. Nato označi referativno vsebino obeh delov, kritičnih sestavkov in prevodov iz slovanskih pisateljev in pesnikov.

Tako prof. Damiani k svojim člankom iz slovanskih književnosti dodaje tudi članke iz slovenske književnosti ter se s temi uvršča med slaviste, ki svoje zanimanje posvečajo tudi naši kulturi.

Grob ob Donavi

Sestre Marijinega obiskanja, ki so se šele pred kratkim naselile pri nas, so izdale prevod življenjepisa sestre Marije Margaret Bogner, cvetke iz njihovega reda, v katerem je bila tudi sv. Marija Marija Alacoque, ki ji je Gospod sam zaupal nalogo, da je uvedla češčenje Srca Jezusovega. Knjižica nosi naslov: **Grob ob Donavi**. Sestra Marija Margaret Bogner, ki je šele z dvaindvajsetim letom vstopila v samostan, po mnogih ovirah, kajti bila je elabotna in nekoliko pohabljen (bila je to posledica bolezni v otroških letih). Kakor je že ujeno življenje v svetu bilo ne samo vzorno ampak res globoko in prežeto ljubezni do Boga, tako je tudi v kratki dobi redovnega življenja bila pravi vzor redovnice, prave posnemalke »Male cvetke iz Lissieuxa«. Kmalu po spremenju v red je odstopala v svojo domovino skupaj z nekaterimi drugimi redovnicami, ki so v Erdu na Ogrskem ustanovile prvi samostan sester Marijinega obiskanja. Leta 1933 je umrla v tem samostanu v sluhu svetlosti.

filološki strani. Na isti način je svoj čas Damiani napisal slovnico italijanskega jezika za Bolgare (Gramatica italiana per Bulgari). V bolgarski slovnici se tako vrste poglavlja gramatičnega značaja, razložena po sodobni, znanstveno filološki metodi, sledi jim pa praktične vaje v čitavi in razgovorih, kar daje posebno pestrost knjigi. Na koncu so dodana še pravila transkripcije italijanskih imen v bolgarske in narobe, ter slovarček italijansko-bolgarski in narobe. Tako je knjiga, pri kateri so sodelovali tudi bolgarski sodelavci v njegovem univerzitetnem inštitutu, katerim se pisatelj zahvaljuje, pravi univerzitetni učbenik živega slovanskega jezika, praktične in teoretične veljave, pa tudi — kakor poudarja pisec sam: izraz vere in zvestobe dveh narodov: vere v nesmrtno vrednote kulture, v človečansko razumevanje, sodelovanje, bratstvo ter poznavanje dveh narodov in dveh jezikov. Temu služijo njegove slovnice bolgarskega jezika za Italijane ter italijanskega za Bolgare.

V založbi istega vzhodnega zavoda je izšla v zbirki slovarjev, slovnice in literarnih tekstov nova knjiga prof. Damianija, ki jo je sestavil s pomočjo Ceha Adolfa Plachega, pod naslovom: »Canti epici cecchi« (Epska pesem češka). Je to zopet priročnik za slaviste, ki se uče češkega jezika ter rabijo v seminarjih tekste za proučevanje jezika in književnosti. V tem smislu je prof. Damiani svoj čas izdal Mickiewiczove pesmi, ali Puškinov Bahčisarski vodomet in izvornih jezikih s komentarji, pri čemer so mu pomagali strokovnjaki dotičnih narodov. Tu pa je v sodelovanju s svojim lektorjem češkega jezika izdal in komentiral v češčini kratko antologijo češke epične pesmi. V uvodu govori lektor Adolf Plachý o veličini češke lirike in glasbe, o Březnici, Smetani in Janáčku, toda predstavi hoče tudi najlepše cvetove češke epike. Tako je v tej zbirki zbral deset pesmi devetih čeških starejših in modernih klasikov ter jih predstavil kot mojstre češke balade. Tu je Celakovský s svojo klasično »Toman in gozdna vila«, dalje Erben z najlepšo balado »Povodnji mož«, potem Neruda z lepo religiozno pesmijo o Kristusovih ranah pod

naslovom »Zaceljene rane« ter »Rajsko balado«, govorečo o skvarjenosti na svetu.

Neruda je predstavljen z dvema pesmima. Nato sledi Svatoptuka Ceha »Gozdarjevo dete«, pesem v slogu zabavalke. Zeyer je predstavljen z epično pesmijo »Quo vadis, Domine?« Kam greš, Gospod, ki v pesniški besedi opisuje srečanje Petrovo in Kristusovo v Rimu. Vrchlický je zastopan z improvizacijo Zapad. Zanimivo so moderne balade s Šramovim Raportom, moderno vojno balado izredno močne ekspresije, ter Wolkerjevo Balado o kurjačevih očeh. Bieblovo Maščevanje je pa prav tip moderne razpoloženske balade. Tako je v takem prerezu podana češka epika, kar koristi tako pouku literarne zgodovine (oznaka pesnikov pred vsako pesmijo), kakor tudi jeziku, za kar po vsaki pesmi sledi obširen jezikovni komentar. Tako je knjiga lep, estetsko visoko vreden izbor pesniškega čtiva, ter obenem učbenik, kakor izhajajo v teh zbirkah literarnih tekstov, pri katerih močno sodeluje prof. Damiani.

V zadnji številki (fasc. XI-XII) znanstvene revije **L'Europa orientale**, ki jo izdaja zavod za vzhodno Evropo pod uredništvom senatorja dr. A. Giannina in univ. prof. dr. E. Lo Gatta, je napisal prof. Damiani oceno prevoda zadnjih spevov Pekla iz Dantejeve Božanske komedije, ki so izšli lani v Slovenčevem Koledarju. Tu predstavi najprej Slovenček koledar, kot »letni almanah z bogatim in raznolikim gradivom, ki je lep in obsežen koledar »Slovenca«, največjega dnevnika v Ljubljani,« nato pa predstavi prevajalca dr. Tineta Debeljaka kot slavista in književnika, na kar preide k opisu dosedanjih prevajalcev Danteja v slovenščini (Vraz, Koselci, Debevec, Ušeničnik, Zupančič), pri katerih omenja pod črto tudi drugega »največjega živega slovenskega pesnika in največjega slovenskega italijanista« Gradnika, ki je prevel v »najboljši poeziji« 11 sonetov iz Vite nove. Nato oceni Debeljaka prevod treh zadnjih spevov Pekla, v katerih se ni pokazal samo prevajalca in italijanista, temveč tudi pesnika. Je to prevod, ki se mu posreči težke vezi pesniške oblike, rim in tercijn, skoraj vedno rešiti ter ohraniti

H R A N I L N I C A L J U B L J A N S K E P O K R A J I N E

Ustanovljena l. 1820. Izvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih Telefon 2057, 2979

SPORT

Danes važno srečanje v Torinu

Čeprav je pritisnila zima, imajo na nogometnih tekmah v Italiji še vedno lepo število obiskovalcev. V Rimu jih je bilo preteklo nedeljo 18.000, drugod pa tudi toliko, da je moral biti blagajnik zadovoljen. Glavni dogodek današnje nedelje, ki je 16. po vrsti, bo v Torinu. Tu bo igral prvak razpredelnice s krepko Ambrosiano. Če jo bo premagal, se bo še bolj prepričevalno utrdil na mestu, na katerem se trenutno nahaja. Naloga, ki čaka danes enajstorico Livorno, je razmeroma lahka. Moštvo, ki je na drugem mestu od spredaj (Livorno), se bo merilo z Venezio, ki je na drugem mestu od zadaj. Ugibanje o izidu torej ni težko.

Sedaj, ko so že odigrali prvo polovico državnega prvenstva, smo dobili že precej jasno sliko o moči posameznih klubov. Razpredelnica, ki jo objavljamo, je dovolj zgovorna in nam pove, da je Torino po pravici pred ostalimi. Številke po vrsti pomenijo, da je odigral Torino 15 tekem in dosegel 10 zmag, 1 neodločen izid in štiri poraze. Napadalna vrsta Torina je poslala v mrežo v vsem 36 žog, njih vratarja pa so ukanili 12 krat. Ker pomeni vska dobljena tekma po dve točki, neodločena pa eno, čitamo na koncu razpredelnice odločilno številko, ki pomeni 21 točk.

Torino	15	10	1	4	36	12	21
Livorno	15	9	3	3	28	21	21
Juventus	15	8	4	3	36	25	20
Ambrosiana	15	8	3	4	24	14	19
Bologna	15	7	2	6	28	15	16
Lazio	15	6	4	5	33	30	16
Atalanta	15	7	2	6	16	19	16
Fiorentina	15	7	2	6	28	32	16
Genova	15	7	1	7	36	31	15
Milano	15	4	7	4	17	17	15
Roma	14	4	4	6	15	22	12
Bari	15	4	4	7	16	25	12
Liguria	14	4	3	7	14	31	11
Triestina	15	1	9	5	11	18	11
Venezia	15	2	5	8	11	23	9
Vicenza	15	2	4	9	14	28	8

Dotrpela je po težki bolezni v cvetu let naša dolgoletna keramična slikarica, gospodična

Lidičja Brodšnajder

Marljivo, zvesto uslužbenko bomo ohranili vedno v najlepšem spominu.

Novo mesto, dne 13. januarja 1943.

TOVARNA »KERAMIKA« — KLEMENČIČ

Danes bodo igrali po naslednjem sporedu: Fiorentina : Roma v Florenči, Vicenza : Genova v Vicenzi, Milano : Juventus v Milanu, Venezia : Livorno v Benetkah, Torino : Ambrosiana v Torinu, Liguria : Bari v Genovi, Atalanta : Bologna v Bergamu ter Lazio : Triestina v Rimu.

*

Objava Zveze lovskih društev št. 1. Zveza lovskih društev poziva vse člane, da plačajo takoj pri svojih društvih članarino v višini kakor lani. Od točnega plačevanja članarine sta odvisna nadaljni obstoj in delovanje naše organizacije.

V zadnji številki »Obiskac« je objavil Ciril Šoukal zanimiv športni članek pod naslovom »Bajke in resnica o maratonskem teku«. Pisec ugotavlja, da ne gre za resnično dejstvo o maratonskem teku l. 490. pred Kristusom (po zmagi na Maratonskem polju), temveč da je nastala bajka šele dobrih 1000 let pozneje. V nadaljevanju članka obuja pisec spomine na dogodek v zvezi z maratonskim tekom na modernih olimpijadih. Posebno zanimive so slike, na katerih vidimo novodobne legendarne tekače kakor Doranda, Scherringa, Hicksa in druge.

PO VAŠI ŽELJI
VAM IZDELA

KNJIGOVEZNICA
LJUDSKE TISKARNE

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA 6/II

CENE SO SKRAJNO NIZKE! POSLUŽITE SE JIH!

V svoji ertalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi

vsa druga knjigoveška dela posebno razne vezave v raznih velikostih od preprostih do razkošnih oblik v vseh barvah. Posebni oddelki za izdelovanje damskih torbic, šolskih torbic in sličnih, pasov, denarnic, kovčkov in drugega usnjenegega galanterije blaga

Vam nudi te predmete vedno v lepih, okusnih in modernih oblikah vsaki čas.

Berite

Slovenca
in oglašujte v njem!



Sporočamo žalostno vest, da je danes po daljši mučni bolezni, v 87. letu starosti, previdena s sv. zakramenti, izdihnila svojo plemenito dušo naša preljubljena sestra, teta, stara teta itd., gospa

Fani de Schiava
vd. Kopitar roj. Deisinger

bivša gostilničarka in posestnica

Pogreb bo v nedeljo, 17. januarja ob pol 4 pop. z žal, kapele sv. Nikolaja, k Sv. Križu v rodbinsko grobnico.

Maša zadušnica za blagopokojno bo brana v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani 23. januarja ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 15. januarja 1943.

Žalujoči ostali.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so nam izkazovali v dnevih trpljenja naše nepozabne

Ivice Klemenčičeve

svojo požrtvovalno pomoč in nam izrazili svoje blagohotno sožalje ob njeni prerani smrti. Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom dr. Lojzetu Baragi, dr. Iv. Pavšiču, dr. Radu Poljanšku in dr. Gv. Čadežu, ki so vse storili, kar premore zdravniška veda, da nam ohranijo njeno drago nam življenje; gosp. dr. Jakobu Kotniku, ki je nudil naši ljubi Ivice versko tolažbo v zadnjih dnevih njenega življenja, in sestram usmiljenkam v Leonišču, ki so ji požrtvovalno stregle v njeni bolezni.

Zahvaljujemo se nadalje vsem, ki so nam v teh težkih dneh izkazali svoje sočutje in sožalje, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, vsem, ki so pokojnico spremili na njeni poslednji poti, in sploh vsakomur in vsem, ki so nam kakor koli izkazali svoje sočustvovanje.

Rakek, dne 16. januarja 1943.

Rodbina Klemenčičeva

ZAHVALA

Za premnoge izraze sožalja ob smrti našega ljubega očeta, starega očeta, tasta in strica, gospoda

KARLA RAVNIKARJA

se vsem njiskreneje zahvaljujemo. — Posebej se zahvaljujemo vsem, ki so rajnega počastili s cvetjem in ga spremili na njegovi zadnji poti. V Ljubljani, dne 15. januarja 1943.

Žalujoče družine.

TOMAŽ POKLUKAR:



Po cesti so vlekli konji težke eloge lesa, zdaj pa zdaj pa je zacingljalo živahnije in mimo Matevža so švigale lahke sani z ljudmi, ki so se zavijali v kožuhe in koce.

Matevž je tekkel z razpeto srajco in osvežujoči veter mu je pihal v gola, s kocinami porasla prsa. Po ravnem je hitel, zakaj pot se mu je zdela dolgočasna. Rad bi bil čim prej ob vznožju, kjer se bo začel vzpon.

Kmalu se je prepičal, da je krenil o nepravem času. Drvarji so se vračali s hribov s svojimi tovari na saneh. Iz gozda tam zgoraj je slišal vedno nove turmanske vzklile in klise, prikupne in odvratne. Ne, ne, ne bo se jim izogibal, počakal bo, da bo mir in da bo pot prosta.

Zavil je v zadnjo gostilnico v dolini ter dobil za večerjo sočno klobaso, dišečo po česnu in gnjati in krožnik kislega zelja z ocvirki. Potem se je grel za pečjo in čakal večera, ko bo pot prosta. Lahko bi tukaj prespal in počakal na sani, ki bodo vleklo nove goste v planino. Ne, voziti se ni maral, za to je res premlad. So ne bi spodobilo,

Čez pol ure je odrinil; nekaj časa za potokom, ki se mu je zdel ves črn, potem pa v hrib, skozi gozdove, mimo dveh, treh kmetij in vedno naprej.

Opazil je, kako postaja sneg vse debelejši, kako je drevje tu zgoraj obloženo s težkimi blazinami. Pri prvem gruntu se je zagledal v jablane, ki so dremale in sklanjale svoje veje prav do tal.

Smuči so enakomerno šumele in zazibale Matevževo dušo v premišljevanje, ki spremlja vsakogar, ki se vzpenja sam v planine.

Vsako delo, ki je lahko in prijetno, ali ki se venomer ponavlja s istimi opravki, budi človekovo domišljijo. Tako je z dekleti, kadar pletejo vence za žeganje, tako je z društvino, ki se zbere na kmetih k ličkanju koruze, tako je z drvarji, žagarji, pa z ljudmi, ki hodijo po dolgi poti.

Okrog kmečke hiše v bregu ob poti so stale jablane. Ah, te jablane! Tako bodo prezimile, in takšno bodo vse do sv. Jurija. Potem bodo spet tekli sokovi po deblu in veje in vejice, popije se bo nabrekalo kakor prsa dozorevajočim de-

kletom in potem bodo zažarele v tisočerihih cvetih. Sonce jih bo grela, toplota budila, čebele se bodo muzale, veter bo raznašal cvetno listje in z njim nežne dišave.

Ostale bodo samo spačene glavice, podobne obrazkom novorojenih otrok. Kdo jih bo negoval? Listje na drevju bo dihlo za njih, zemlja sama jih bo dajala, nebeško sonce bo skrbelo za plemenike. Veter jih bo zibal, škrljančki in slavčki jim bodo prepevali, tem drobim, zelenim glavicam na jablani.

Ob nedeljah jih bo obiskal gospodar in po očeh bodo razumele, da so mu všeč. Tako bodo preživele svojo pomlad, pa še nekaj vročih mesecev zorenja. In ko bo začelo listje rumeneti, bodo na drevju že prava jabolka. Še enkrat bodo zadisala, še enkrat vabila v svojih rdečih ali rumenih oblacihih: »Pridi, potnik, pridj, za te smo, pridite skorci in ključajte!«

Gospodar jih bo obiral in delil otrokom, potopnik jih bo trgal in hvalil Boga. Mati jablana bo ostala spet sama, pusta in gola. Kdo ve, ali so tudi drevesa otožna, ko pride pozna jesen in za njo zima? Taka se nam zdijo. Toda nove poganjke pripravljajo, novo popje spet snujejo... Samo oddih je to in potem bo spet novo življenje.

Vse je tiho. Na nebu migljajo bele zvezde, pod nogami škriplje beli sneg. Matevž se poti in leze kakor romar po strmih poti. Vse je mrtvo, vse počiva.

Edini, ki je v naponu življenja tudi pozimi, je gospod človek.

»Ali sem deblo, ki snuje, ali cvet, ki obeta, ali sad, ki daje? Ah, da bi bil šele cvet, ki gori in obeta!«

»Morda bi bilo kaj iz mene, če bi postal pravnik; veliko področje udejstvovanja bi se razlegalo pred menoj. Tako pa bom kmet, članek v verigi Andraževih. Na očetovi zemlji bom oral, sejal in žet, doktor bom zmogel tele roke. In potem bom ded, ki bo pravil povesti in potem bom spal, spal pri sv. Lovrenču. Tam se bom sestal z družino vseh rajnih Andraževih.«

Matevž se je vzpenjal vedno naprej, vedno višje. Spomnil se je Majde, svoje bodoče življenjske družice. Kako je že rekla? »Ko bom tvoja žena, ti bom rodila otroke, enega, dva, tri... kolikor boš hotel.« — »Ah, ti moje ljubo dekle, vsako leto, ko bodo cvetele jablane, boš prinesla v domovje Andraževih novo pomlad. Drevo bova, ki bo rodilo in zemljo bova obračala, da bo kruha za desetero Andražičev.«

»Kakšen neki mora biti občutek, ko zagledaš svojega prvega otroka? Ali se ti zdi, da je cvet ali da je sad? To mora biti praznik nad prazniki, tistemu svetemu času podobno, ko vasujejo čebele v cvetju, ko vetrovi raznašajo dišave in zagledaš na vejici drobno zeleno glavico.«

»Majda, za besedo te bom prijel in morala boš roditi, da pri nas ne bo pušto, ko bodo lastavice plette gnezda.«

»Roditi — pravijo, da je zelo hudo. Kako pa bi moglo biti drugače? Mar naj pridejo otroci na svet z burko in smehom? Ali ni bolečina najsvetejši občutek, ki lahko spremlja dogodek, ki mu pravimo rojstvo?«

In ko bo Majda zagledala glavico, podobno njenim ali mojim, takrat bo blažena. Pravijo, da je to sreča, kakršne ni občutil še noben možki. Iz najhujše bolečine v največjo radost, v tem je človeška pomlad, je obnova rodu. Da, in potem, ko bova z Majdo samo še sivo drevo, kateremu odpadajo suhe veje, naju ne bo skrbelo, kdo bo prevzel domaćijo Andraževih.«

»S teboj grem, pa če bi morala v ubogo stanovanje uradnika ali v palačo, na kmete ali kam daleč med tuje ljudi. Ko je tako vse eno, če je kruh bel ali črn, če je postelja židana ali raševina-sta. Vse to je samo zunanji videz življenja. Njega bisto pa je v duši, v njeni lepoti brez dna.«

»Da, tako nekako je govorila, ko sva hodila na Šmarno goro.«

»Pa tisto, o čemer je sanjala pred letom? Da bova imela abonma v gledališču in da bi rada preživela počitnice enkrat na morju, drugič v gorah ali na kmetih? Res, o tem ni več govorila odkar ve, da bom moral prevzeti doma. Ni govorila, ostalo pa ji je v duši. Bo skrito, nekoč pa bo privrelo na dan in žena bo nesrečna. To pa Matevževa žena ne sme biti.«

A. Fogazzaro:

85

Palača ob jezeru

»Dolgo sem razmišljala, Iskala sem v svojem spominu, Nič. Nato pa se mi je nenadoma zbudila vera; v hipu sem verovala vse,« je nadaljevala, se dvignila s tal in položila Sillu roko na ramo. »Nekaj dni je že, odkar se spominjam vsega, do najmanjše podrobnosti.«

Za hip je umolknila, sklonila glavo in dejala nežno:

»Ne razumeš, da je moja duša bila dolgo časa v grobu, dokler se ni popolnoma osvobodila od one strašne stvari? Govori mi o ljubezni! Ali ne vidiš, koliko sem trpela? Upam, da se boš kmalu tudi ti spomnil vsega. Ustnice naslanjaj na tvoje srece; rada bi ti pomagala najti. Veš, komaj sem te prvič videla, sem te že ljubila.«

Silla je postajal vedno bolj zmeden, zaradi ropokisa, zaradi njenih nežnih besed, še bolj pa zaradi njene opojne bližine.

Marina je dvignila glavo. »A nisem hotela,« je nadaljevala, »Moram ti povedati vse. Menila sem, da te je grof Cezar povabil semkaj zaradi mene. Hotela sem te sovražiti. Oh, tisti večer v čolnu, po tvojih ponosnih in ostrih besedah, če bi si bil upal! Ko si me zopet odvedel h kapelici...«

»V pristan,« je nehote popravil.

Marina je naredila nestrpno kretnjo.

»Ne! H kapelici. Se ne spominjaš več? Ko si me zopet odvedel tja in me pustil tam, potem ko si mi vrgel moje prejšnje ime, sem se zgrudila, kakor da bi bila mrtva. Ko sem se zavedla, sem razumela. Dejala sem si: on je. Prej ali slej se

bo vrnil. Naj le prideta oba Salvador. Saj veš, da sta sorodnika d'Ormengov. Spoznala sem, da se lahko maščujem nad vsemi. Prav tisti večer, ko sem Nenu objubila, da postanem njegova žena, sem zvedela, da si Lavrencij bil ti. To spoznala me je za hip potrla. Pisala sem v Milan. Hotela sem vedeti nešteto podrobnosti o tebi. Ti pa nisi več zahajal k Juliji. Dan poroke pa se je naglo bližal. Kako sem bila v začetku hladna in mirna! Zgodnje dni pa sem se popolnoma spremenila. Vse noči me je mučila mrzlica. Hotela sem se poročiti z njim in ga nato pohoditi. A tebe ni bilo od nikoder. Odšla sem poroko do drugega dne. Kako strašno sem trpela tisto noč! Tedaj pa sem hipoma spoznala, kaj moram storiti. Šla sem dol in spregovorila. Drugi večer sem ti poslala brzojavko. Kaj si storil ti tedaj?»

Tudi Silla se je lotevala blaznost. Stene, mizica, Marinine oči, samotna sveča, vse se je začelo vrteti okrog nje. Ni pa utegnil odgovoriti, kajti nekdo je z vsa silo potkal na vrata in jih nato nasilno odprl. Nekdo, ki ga že dolgo ni bilo v Palači, je prestopil prag hiše medtem, ko je Silla čakala Marino na stopnicah v pristanu. Ivanka je sama bdela ob grofovi postelji, medtem ko so vsi ostali že sladko spali. Vsa vrata so se takoj odprla pred strašnim gostom, ki je prihajal. Gost je krenil proti grofovi sobi, medtem ko so kamni Palače drug drugemu šepetali njegovo ime!

»Smrt.«

»Markiza!« je poklicala Fani, ko je vstopila. Zagledala je Silla in se umaknila kakor od strele zadeta. Silla se je odrgal od Marine in se za par korakov umaknil. Tudi Marina je bila za hip presenečena, a kmalu se je zopet zavedla. Pri-

stopila je k Silli in ga prijala za roko, ker ni hotela hliniti, ter vprašala sobarico:

»Kaj hočeš?»

»Gospod grof!« je odvrnila Fani.

»Kaj je z njim?»

»Pred eno uro je dobil nov napad in zdaj umira. Naročili so, da pridite takoj dol.«

Marina je planila k sobarici.

»Umira?« je dejala.

Sobarica je res že pred tremi dnevi opazila, da ima njena gospodarica čudne oči. A zdaj so bile še bolj. Bila je vsa zbegana in ni mogla odgovoriti. Stala je poleg vrat, vsa razkušana, z lučjo v roki in gledala Marino z izbuljenimi očmi.

»Pojdiva,« je Marina dejala Silli in držeč ga za roko planila skozi vrata na hodnik.

»Tudi duhovnik je spodaj,« je dejala Fani, ko je zopet prišla do sapa.

Silla se je v prvem trenutku hotel upirati. Hotel se je oprostiti roke, ki ga je krčevito stiskala. A nek glas mu je zaklical v duši: »Bojzljivost! Zdaj jo zapuščaš?»

Sel je torej za njo. Fani je hodila za njima kakor v sanjah in jima svetila.

Se celo svetilka se je zdela zbegana. Plamen je plapolal, kakor da bi mu vel nasproti diha smrti.

Iz spodnjega nadstropja je prihajala po stopnicah druga svetloba. Nekdo je zaklical:

»Gospodična Fani! Gospodična Fani!«

Bil je sluga, ki je hitel navzgor s svetilko v roki. Ne da bi se zmenil za ostala dva, je vprašal Fani, če ima kak križ.

»Ne, ne! V Ivankini sobi, v Ivankini sobi!«

se je od spodaj zaslišal katin glas. Fani je začela ihteti, sluga pa je naredil nestrpno kretnjo

in zopet odšel navzdol in se začel prepirati s Kati. Neka vrata so se odprla in zaslišal se je zdravnikov glas:

»Prinesite led.«

Tihi glasovi so ponavljali za njim:

Marina ni hitela več. Stopala je navzdol počasli. Vsa hiša je bila polna veličastne groze. Prestrašeni glasovi in luči, ki so se premikale, so jo še večale. Preden je Marina dospela do konca stopnic, je zagledala odvetnika in Vezza, ki sta hitela proti grofovi sobi, brez ovrtnika in samovoznice. Vrtinar, ki je nesel led, ju je dohitel, se zadel ob nju s komolecem in odhitel naprej. Nenadoma se je zaslišal slovesen župnikov glas:

»Renova in eo, piissime Pater, quidquid terrena fragilitate...«

Potem nič več. Neka vrata so se odprla in zopet zaprla.

Marina in Silla sta odšla po hodniku in videla, kako sta odvetnik in Vezza previdno odprla vrata grofove sobe in izginila skozi njo. Za hip se je zopet zaslišal župnikov glas:

»Commendo te omnipotenti Deo.«

Fani je zavpila, postavila svetilko na tla in zbežala.

Marina je obstala in se ozrla za njo.

»Neumnica!« je zamrmrala. Nato je zasepetala Silla:

»Tisto noč, ko sem se šla maščevati, sem padla prav na tem mestu in prav ob tej uri. Ali ti nisem rekla, da sem ga smrtno zadela?»

Naredila je korak naprej. V tem trenutku pa jo je Silla prijel čez pas in jo odnesel proti stopnicam. Za hip je Marina vsa presenečena umolknila. Ni uganila njegovega namena, zato mu je smehljaje zasepetala:

Mali oglasi

Službe

Debe:

Hlapca

vestnega in poštenega sprejemem. Battelino Vinco, Kotnikova 16, Ljubljana.

Služkinjo

za kmečka dela sprejemem. Prednost imajo pridne in poštene. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 242.

Dekle

ki ima veselje do otrok, sprejemem k dvema majhnima otrokoma. Prednost imajo poštene in zanesljive. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 291.

Pridno dekle

za vsa gospodinjstva dela isčem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 273.

Čevlarskega pomočnika

sprejemem takoj za popravila. Tome, Sv. Petra cesta 47.

Služkinjo

pridno in pošteno, sprejemem takoj Jože MUSAR, Sv. Petra c. 61.

Samostojno gospodinjstvo

isčem. Prednost imajo žene z nekaj pokojnine. Polzve se v gostilni »Birta« na Vodnikovih cestah št. 86 — Siska.

Mlajšega pomočnika

mehanične stroje, ki bi se razumel na popravilo gramofonov, rabimo za takoj. Everest - Servis, Prešernova ulica 44.

Postrežnico

majhno, tritrat tedensko za dopoldanske ure rabim takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 328.

Mizarskega pomočnika

in vajenca sprejemem. Zupan, Rožna ulica 35.

Avtokleparje

(kolarje) in avtomobilarje sprejemem takoj. Naslov v upr. »Slov.« št. 327. b

Službe

Istejo:

Za skromno plačo

isče kakršno koli zaposlitev bivši trgovec, star 55 let. Dobrodošlo tudi samo nekaj dni v mesecu. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod značko: »Vesten 318.«

Šivilja

gro šivat na dom po nizki ceni. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Zanesljiva« št. 330.

Stanovanja

Istejo:

Stanovanje

1-2 sobi, s kuhinjo in pripadajočimi pritlikinami, isčem za takoj ali 1. februarjem. Po možnosti v bližini centra. Ponudbe na upravo lista pod »Točen plačnik« 297.

3- do 5 sobno stanovanje

isčem. Ponudbe upravi »Slov.« pod: »Večja nagrada« št. 347.

Šivalni stroji

Šivalni stroj

z okroglim čolnikom ter globok vozilek naprodam. Zorc, Marenčičeva št. 3, Moste.

Šivalni stroj

dolg čolnik, naprodam. Polzve se pri hišnici Pred skofijo 19.

Kupimo

Seno

kupuje Gospodarska zveza, Ljubljana, Bleiweisova cesta 29.

Električni gramofon

brez ojačevalca, kupimo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 108.

Volnene kroj. odpadke

in volnene trikotaže, kupujem. Cankarjevo nabrežje 3, Ribja ulica 8.

Pisalni stroj. gramofon

in plošče, dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju, kupuje plača najvišje dnevne cene: »EVEREST«, Prešernova ulica 14.

Smrekovo čreslo

lepo, zdravo in suho ter jeziče — kupuje vsako količino USNJARNA J. LAVRIČ, št. Vid pri Stični — Ljubljana.

Kombinir. skobelni stroj

25 do 50 cm širine in elektromotor 3 do 7 ks, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Skobelni stroj« št. 276.

Perzijsko preprogo

pravo — kupim za svoj dom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Brez posredovanja« št. 292.

Hladilnik

dobre znamke, električni, za 60-90 litrov, kupim. Ponudbe na upravo lista pod »Frigidaire« 314.

Razno snažno pohištvo

in druge uporabne predmete stalno kupuje trg. »OGLED«, Ljubljana — Mestni trg 3, vhod skozi vežo.

Hinko Sevar,

knjižarna nasproti šentjakobske šole, prodaja celoten »Kres«, Dunajski in Ljubljanski zvon ter Dom in svet. — Kupuje vse vrste slovenskih knjig.

Register blagajno

po možnosti »national«, majhno, novejša tipe — kupimo. Everest, Prešernova ulica 44.

Železno blagajno

stoječo, kupim. A. Kovčič, Prešernova ul. 44.

Kompletno aparaturu

za izdelovanje brezalkoholnih pijač, kupimo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 322.

Parker nalivno pero

dobro ohranjeno, damsko ali moško, kupim. Naslov v upr. »Slov.« št. 310.

Prodamo

500 kg krmilne pese prodam. Zg. Hrušica 35.

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Gramofonske plošče

na izbiro, vsak posamezni komad samo 10 L. Prodaja trgov. »OGLED«, Ljubljana, Mestni trg 3, vhod skozi vežo.

Močan skobelnik

in mizarsko orodje prodam. Polzve se: dopoldne pri hišniku v Groharjevi ulici 3.

Salonsko suknjo

primerno za gospoda duhovnika, prodam za 550 lir, ilovar, krojač, Zvezna ulica 8.

Dve zimski suknji

skoraj novi, naprodam. Pražakova ulica 3, pritl. desno.

Prodaj:

2 postelji, 2 nočni omari, 1 mizo in drugo, trd les. Brežjeva 8, Siska.

Predpečico

za priključitev na peč (30 lir) in ponošeno moško obleko (120 lir) prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 343.

Peči in štedilnike

različne velikosti so po zelo nizki ceni naprodam. Gasopeno Merkur, Puharjeva ulica 6.

Vajenci

Sprejem vajenca

za trgovino z mesnim blagom, za takoj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 300.

Vajenca

proti takojšnjim plačam — sprejemem v trgovino z mesnim blagom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Pošten 315.«

Brivskega vajenca

sprejme takoj RUDOLF GRADIŠČAJ, Poljanska št. 77.

Frizersko vajenko

sprejme takoj salon Gjud Aleksander - Kongresni trg št. 6.

Sobe

Oddajo:

Opremljeno sobo

lepo, v centru, oddam 1. febr. solidnemu